

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
100 00 PRAHA 10 – VRŠOVICE, Vršovická 65

W Pradze dnia 31 lipca 2014
Nr spr.: 52325/ENV/14

STANOWISKO
Ministerstwa Środowiska

zgodnie z ustawą Dz.U. nr 100/2001 w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz zmiany niektórych ustaw związanych (ustawa o ocenie oddziaływania na środowisko), z późniejszymi zmianami

dotyczące projektu koncepcji
„Aktualizacja krajowej koncepcji energetycznej Republiki Czeskiej”

wersja po konsultacjach społecznych

Przedkładający koncepcję: Ministerstwo Przemysłu i Handlu
Departament Bezpieczeństwa Surowcowego i Energetycznego 32300

Wykonawca opinii: Mgr Jana Švábocá Nezvalová, AMEC, s.r.o.

(zaświadczenie kwalifikacyjne w zakresie oceny oddziaływania na środowisko, nr 35171/ENV/08, 76817/ENV/13)

Inż. Pavel Koláček, PhD.

(autorzacja nr 2028/630/06, 2915/ENV/12-128/630/12 wg § 45i ustawy Dz.U. nr 114/1992 o ochronie przyrody i krajobrazu w aktualnym brzmieniu)

Inż. Lucie Kiršová

(zaświadczenie kwalifikacyjne w zakresie oceny oddziaływania na zdrowie publiczne, wg rozporządzenia wykonawczego Ministerstwa Zdrowia Dz.U. nr 353/2004 do ustawy Dz.U. nr 100/2001 o ocenie oddziaływania na środowisko, numer autoryzacji 2/2013, na podstawie decyzji 15794-OV-32-1-9.4.13 z dnia 02.05.2013)

Krótki opis koncepcji

Jest to koncepcja przygotowywana jako aktualizacja istniejącej Krajowej koncepcji energetycznej RCz, uchwalonej przez rząd RCz dnia 10.03.2004. Przedłożona Aktualizacja Krajowej koncepcji energetycznej RC (dalej tylko „ASEK”) została opracowana na kolejnych 30 lat, tj. z perspektywą do roku 2040.

W Krajowej koncepcji energetycznej rząd Republiki Czeskiej, formułuje ramy polityczne, legislacyjne i administracyjne dotyczące niezawodnej, cenowo dostępnej i trwałej dostawy energii. Zgodnie z ustawą Dz.U. nr 406/2000 o gospodarce energetycznej, krajowa koncepcja energetyczna jest strategicznym dokumentem, określającym cele państwa

związane z gospodarką energetyczną, oddziaływującą na rozwój gospodarczy i społeczny, włącznie z ochroną środowiska, przeznaczonym do opracowania regionalnych koncepcji energetycznych.

ASEK jest podzielona na następujące części:

1. Przesłanie i ramy Krajowej koncepcji energetycznej
2. Metodyka tworzenia i realizacji Krajowej koncepcji energetycznej
3. Aktualny stan energetyki RCz oraz główne trendy rozwoju w kolejnych dziesięcioleciach
4. Koncepcja energetyki RCz do roku 2040
5. Przewidywany rozwój energetyki po roku 2040
6. Koncepcja rozwoju ważnych dziedzin energetyki i działań związanych z energetyką
7. Narzędzia wprowadzania Krajowej koncepcji energetycznej
8. Lista skrótów
9. Wykaz rysunków i tabel

Aktualizacja Krajowej Koncepcji Energetycznej (ASEK) w części 1 materiału, zawiera przesłanie i ramy strategii. W części drugiej ASEK umieszczono podsumowanie metodyki tworzenia ASEK i powiązania między poszczególnymi częściami. Ponadto z części 3 ASEK jest prezentowany aktualny stan energetyki i jej przewidywany rozwój w następnych dziesięcioleciach. Opisuje stan docelowy, z którego wynikają przewidywania rozwoju i przedstawia warunki wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na energetykę czeską oraz kluczowe dane wyjściowe do analizy SWOT. W części czwartej znajduje się właściwa koncepcja energetyki do roku 2040, z której wynika podstawowy zestaw pięciu priorytetów strategicznych, opracowanych w charakterystyce celów strategicznych dla każdego priorytetu. W części 5 przedstawiono dane dotyczące przewidywanego rozwoju energetyki do roku 2020 oraz wskaźniki i wartości docelowe do roku 2040 jako ramy do wyważonego rozwoju odwracalnych źródeł energii oraz struktury produkcji energii elektrycznej, w stosunku do zużycia krajowego. W części szóstej ASEK zaprezentowano szczegółową koncepcję w poszczególnych znaczących dziedzinach energetyki. Opisano tu również cele główne i cząstkowe oraz specyfikację i ogólny stan docelowy w poszczególnych sferach priorytetów Krajowej koncepcji energetyki w sferze prawodawstwa, administracji państwa, podatków i fiskalnej, polityki zagranicznej oraz w dziedzinie kształcenia i badań. Ponadto związanych z prawami własności, prawem prasowym i komunikacją.

Strategiczna część koncepcji bazuje na trzech celach strategicznych, które dalej charakteryzuje pięć priorytetów strategicznych, które są szczegółowo opracowane w ramach strategii do roku 2040, przedstawionej jako zestaw celów cząstkowych.

Elementem części strategicznej ASKE jest szczegółowo rozpracowana Koncepcja rozwoju ważnych dziedzin energetyki i dziedzin związanych z energetyką, zaprezentowanych w części 6 ASEK. Są to następujące dziedziny:

- A. Elektroenergetyka
- B. Gazownictwo oraz tran stwor i przeróbka ropy
- C. Produkcja i dostawa ciepła
- D. Transport
- E. Sprawność energetyczna
- F. Badania, rozwój, innowacyjność i edukacja
- G. Maszyny energetyczne i przemysł
- H. Wewnętrzna polityka energetyczna i powiązania międzynarodowe w energetyce

Każda sfera jest scharakteryzowana w formie wizji, celów głównych i częściowych oraz ich specyfikacja w poszczególnych dziedzinach. Celem głównym jest zapewnienie stabilnego i przewidywalnego środowiska gospodarczego, efektywnego gospodarowania oraz odpowiedniej i bezpiecznej infrastruktury. Bezpośrednie wsparcie finansowe oraz inne stymulatory fiskalne są jedynie elementem uzupełniającym i narzędziem ograniczonym rzeczowo i czasowo, który musi być zawsze oceniany z punktu widzenia, jego wpływu na ceny energii, funkcjonowanie rynku, budżet państwa oraz stabilność całej branży.

Przebieg oceny:

Ogłoszenie koncepcji ASEK, opracowane w zakresie załącznika nr 7 do ustawy Dz.U. nr 100/2001 o ocenie oddziaływania na środowisko, z późniejszymi zmianami (dalej tylko „ustawa o ocenie oddziaływania na środowisko”), nastąpiło dnia 22.05.2013. Postępowanie sprawdzające prowadzone przez Ministerstwo Środowiska, Departament Oceny Oddziaływania na Środowisko i Zintegrowanej Prewencji, który jest urzędem właściwym do procesu oceny oddziaływania koncepcji ASEK na środowisko, zostało zakończone dnia 26.06.2013, w formie wydania wniosków z postępowania sprawdzającego nr 45065/ENV/13.

Projekt koncepcji włącznie z oceną oddziaływania ASEK na środowisko i zdrowie publiczne (dalej tylko „ocena”), opracowany w zakresie załącznika nr 9 do ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko, został przedstawiony Ministerstwu Środowiska dnia 21.10.2013. Przedłożona ocena zawierała wszystkie dane wg ww. załącznika, z tego powodu projekt koncepcji, wraz z oceną został rozesłany do opublikowania dnia 01.11.2013. W tym samym terminie projekt koncepcji włącznie z oceną, został rozesłany do krajów sąsiednich do zaopiniowania, pod względem chęci ich udziału w konsultacjach międzynarodowych w sprawie projektu koncepcji.

Dnia 13.11.2013 projekt koncepcji, włącznie z oceną został opublikowany, w myśl § 16 ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko, na tablicy urzędowej ostatniego z zainteresowanych krajów. Publiczne omówienie koncepcji włącznie z oceną odbyło się dnia 21.11.2013 w Sali Kongresowej hotelu Ambasador, Václavské náměstí 5-7, 111 24 Praga 1. Protokół z konsultacji społecznych został przekazany Ministerstwu Środowiska dnia 28.11.2013. Zainteresowanie udziałem w konsultacjach międzynarodowych wyraziły wszystkie kraje sąsiednie i z tego powodu projekt ASEK z oceną, od lutego do czerwca 2014 był konsultowany z tymi krajami.

Krótki opis oceny:

Ocena oddziaływania na środowisko została przeprowadzona zgodnie z ustawą o ocenie oddziaływania na środowisko i opracowana w zakresie załącznika nr 9 do tej ustawy.

Oddziaływania na środowisko, potencjalnie wywołane realizacją ASEK, zostały ocenione w ramach oceny SEA na podstawie tzw. celów referencyjnych ochrony środowiska. Te cele referencyjne bazują na istniejących międzynarodowych, krajowych lub regionalnych dokumentach koncepcyjnych. Cele referencyjne ochrony środowiska stanowią podstawowe ramy oceny poszczególnych części ASEK, służą w szczególności ocenie zgodności priorytetów, celów głównych i częściowych oraz ich specyfikacji, z celami ochrony środowiska i zdrowia publicznego.

Zestaw celów referencyjnych reprezentuje stosunkowo pozytywne trendy związane z ochroną środowiska wg jego poszczególnych składników. Poszczególne cele, cele uboczne i środki proponowane w ASEK, powinny w optymalnym stopniu uczestniczyć w realizacji tych trendów i w ramach oceny oddziaływania na środowisko, powinny być w ten sposób

oceniane. Zadaniem zestawu celów referencyjnych, jest zebranie wszystkich pozytywnych trendów środowiska ewent. przyjętych celów strategicznych z innych dokumentów tak, aby utworzyć ramy bazowe do oceny części strategicznej koncepcji. Do oceny oddziaływania części projektowanej ASEK na środowisko, zastosowano tzw. Metodę celów referencyjnych. Jest to standardowa metoda stosowana przy ocenie SEA, która polega na zestawieniu narzędzi do oceny z ramami referencyjnymi tj. kompleksem celów referencyjnych w stosunku do celów planowanych ewent. zastosowanym środkiem ocenianej koncepcji.

Elementem oceny ASEK była ocena wg § 45i ustawy Dz.U. nr 114/1992 o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami, pod względem wpływu na obszary o znaczeniu europejskim (dalej tylko „EVL”) i obszary ptasie (dalej tylko „PO”) i stan ochrony z uwzględnieniem stanowiska wg § 45h ustawy Dz.U. nr 114/1992 o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami.

Podstawowy zespół narzędzi do wprowadzania ASEK, tj. wspierających realizację celów Krajowej Koncepcji Energetycznej jest ukierunkowany na efektywne wykonywanie zadań administracji państwowej i stabilnej przewidywalnej legislatury, które łącznie wytwarzają ramy funkcjonowania rynku oraz wiarygodne sygnały dla inwestorów. Jeżeli oczekiwany rozwój, wykracza z przewidywanych ram, narzędzia muszą być uzupełnione tak, aby ukierunkować rozwój w wymaganych granicach. Narzędzia państwa są ustanowione na okres około 5 do 10 lat i będą aktualizowane, w nawiązaniu do regularnej oceny realizacji celów.

Wnioski z oceny:

Ministerstwo Środowiska, jako organ właściwy wg § 21 lit. d) ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko, na podstawie projektu koncepcji, włącznie z oceną oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne, opinii wydanych w sprawie tego projektu, konsultacji społecznych i konsultacji międzynarodowych wydaje:

STANOWISKO

dotyczące projektu koncepcji

„Aktualizacja krajowej koncepcji energetycznej Republiki Czeskiej”

wersja po konsultacjach społecznych

na poniższych warunkach:

Część A. Warunki stanowiska pod względem oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne:

1. Zapewnić powiązanie dokumentów strategicznych ASEK z pozostałym dokumentami strategicznymi i polityką rządu RCz oraz wojewódzkimi koncepcjami energetycznymi i koncepcjami wojewódzkimi zmniejszania emisji i poprawy jakości atmosfery.
2. Przy wyborze projektu do realizacji koncepcji, uwzględnić problematykę ochrony środowiska, zmiany klimatu i zdrowia publicznego, w formie wprowadzenia kryteriów środowiskowych wg rozdz. 11, do ogólnego systemu oceny i wyboru projektu. Zapewnić

w ramach oceny projektu, odpowiednie zabezpieczenie personalne i możliwości w sferze ochrony środowiska.

3. Nawiązujące strategie, projekty i zamierzenia przystosować do oceny oddziaływania na środowisko (SEA, EIA), jeżeli stanowi tak ustawa o ocenie oddziaływania na środowisko. W przypadku nawiązujących rozwiązań wariantowych nowych budowli energetycznych, wybrać wersje z minimalnym oddziaływaniem na środowisko i zdrowie publiczne.
4. W ramach przygotowania projektowego budowli, nawiązujących do ASEK oraz koncepcje z nią związane oraz przy budowie i eksploatacji źródeł energetycznych i innej infrastruktury, konieczne jest respektowanie obszarów podlegających szczególnej ochronie oraz obszarów występowania gatunków chronionych włącznie z ich miejscami żerowania oraz korytarzy migracji, ważne centra biodywersyfikacji, miejsca z udziałem biotopów przyrodniczych i występowaniem gatunków podlegających szczególnej ochronie i gatunków zagrożonych oraz zminimalizowanie ingerencji w krajobraz. Jeżeli oddziaływania tego nie można całkowicie wyeliminować, należy wybrać wariant, którego oddziaływanie jest najmniejsze.
5. Realizować projekty z uwzględnieniem możliwego oddziaływania na zmniejszenie ilości stanowisk przyrodniczych, wpływu na dywersyfikację i różnorodność ekosystemów, na zwiększenie rozczłonkowania krajobrazu oraz na efekt tworzenia barier, nie tylko przez obiekty o charakterze liniowym.
6. Przy rozbudowie i modernizacji sieci energetycznych należy zminimalizować oddziaływanie na środowisko, poprzez wybór odpowiedniej trasy i konkretnego rozwiązania technicznego. Szczególną uwagę należy zwrócić na obszary podlegające szczególnej ochronie, biotopy przyrodnicze oraz biotopy ważnych gatunków, elementy systemu stabilności ekologicznej, ważne elementy krajobrazowe, oraz rejony gniazdowania ptaków wodnych, ptaków drapieżnych, przejścia przez ciek wodne i kompleksy leśne.
7. Przy planowaniu inwestycji obejmujących budowę źródeł energetycznych i infrastruktury towarzyszącej, należy preferować rozwiązania minimalizujące zajmowanie gruntów oraz tworzyć warunki do oszczędnego gospodarowania surowcami, włącznie z recyklingiem i powtórным wykorzystaniem.
8. W kolejnych krokach ewentualnego stosowania ASEK w rozwiązywaniu obiektów wodnych, włącznie z lokalizacją i remontem elektrowni wodnych, konsekwentnie przestrzegać zachowanie możliwości migracji zwierząt wodnych ze zminimalizowaniem ingerencji w koryta cieków wodnych. Ewentualny projekt końcowy obiektu wodnego, konsultować z właściwym organem ochrony przyrody i krajobrazu.
9. W kolejnych krokach ewentualnego stosowania ASEK, w zakresie komunikacji lotniczej (patrz punkt Ed.2), prowadzić korytarze startu, przelotu i lądowania, poza znanymi korytarzami przelotu ptaków i równocześnie uwzględnić ich miejsca gniazdowania i żerowania. Zapewnić ochronę akustyczną obiektów chronionych, przed oddziaływaniem hałasu związanego z ruchem lotniczym.
10. Wspieranie technologii innowacyjnych w sferze gospodarki odpadami, musi być ukierunkowane na te inwestycje, które oprócz limitów emisji i zachowania wszystkich parametrów określonych w przepisów, przestrzegają zasady hierarchii gospodarki odpadami.
11. Przy wspieraniu napędów alternatywnych preferować paliwa o małej emisji związków węgla, które nie zwiększają emisji spalin oraz emisji gazów cieplarnianych. Wspierać strategię czystego transportu.

12. Wymagamy uzupełnienia ASEK o kolejne przewidywane scenariusze odpowiedniej kombinacji energetycznej źródeł odnawialnych oraz źródeł produkcji energii elektrycznej, na podstawie których sformułowano scenariusz optymalny oraz w efekcie przedstawienie wersji wprowadzonej do ASEK.
13. Przeprowadzić następujące korekty zapisu w projektowanej części koncepcji:
  - a) Środek zapobiegawczy PII.8 jest nieprecyzyjnie sformułowany, nie jest określone czego dotyczy i jaka skuteczność ulegnie poprawie. Zakładamy, że chodzi o zwiększenie sprawności energetycznej ewent. zmniejszenie wymagań energetycznych produkcji przemysłowej. Zalecamy taką zmianę treści tego punktu, aby był on całkowicie jednoznaczny.
  - b) Cel główny A1: wymagamy zmiany sformułowania w następującym kierunku: Zapewnić dodatni bilans mocy, oparty na zdywersyfikowanych rodzajach paliwa i efektywnym wykorzystaniu krajowych źródeł surowców paliwowych.
  - c) W przypadku środka Bf.3 ze sformułowania nie wynika sposób, w jaki zostanie osiągnięty deklarowany cel. Zalecamy precyzyjne określenie.
14. W razie eksploatacji ciepłowni węglowych i jednostek skojarzonych oraz w przypadku budowy nowych elektrowni węglowych, należy preferować nowoczesne technologie z wysoką sprawnością energetyczną spalania węgla, z zastrzeżeniem, że ASEK respektuje istniejące obszary wydobywcze.
15. Ewentualną budowę nowych elektrowni szczytowo-pompowych, obiektów farm fotowoltaicznych (oprócz instalacji umieszczonych na dachach i nieużytkach, małych elektrowni wodnych lub turbin wiatrowych oraz infrastruktury towarzyszącej, umieszczać poza obszarami podlegającymi szczególnej ochronie oraz innych terenach o dużym znaczeniu ekologicznym.
16. Wykorzystanie energetyczne biomasy ukierunkować na wykorzystanie jej w lokalnych zmodernizowanych kotłowniach, w pobliżu jej powstawania.
17. Wymagamy bardziej kompleksowego i bardziej precyzyjnego stosowania dyrektywach UE i RCz dotyczące zmiany klimatu, przyjęte w ramach pakietu klimatyczno-energetycznego. Scenariusze muszą być oceniane pod względem ich wpływu na wypełnianie celów do roku 2020, ewentualnie celów perspektywicznych na lata 2030, 2040 i 2050. Równocześnie muszą być również limitowane przez spełnienie zobowiązań RCz w dziedzinie ochrony atmosfery i uzyskania właściwej sprawności energetycznej.
18. ASEK jedynie pobieżnie zajmuje się problematyką emisji gazów cieplarnianych i nie dokonuje oceny poszczególnych wersji. Wymagamy dalszego opracowania i zakwalifikowania oceny wersji pod względem emisji gazów cieplarnianych.
19. W ASEK brak nawiązania do aktualizacji Polityki Surowcowej i uwzględnienia jej w ASEK oraz kompleksowym planie rozwoju energetyki jądrowej w RCz, który powinien być jednym z punktów wyjścia do ASEK. Z tego powodu zalecamy, aby w ASEK zostały ujęte dane wyjściowe z powyższych materiałów.
20. Nawiązujące projekty rozwiązywać zgodnie z Koncepcją gospodarowania odpadami radioaktywnymi i wypalonym paliwem oraz Planem gospodarowania odpadami RCz.
21. W regularnych okresach dokonywać oceny aplikacji ASEK (włącznie z oddziaływaniem na środowisko) z publikowaniem raportu zbiorczego. W przypadku stwierdzenia znaczącego negatywnego oddziaływania ASEK na środowisko, prowadzić bieżącą kontrolę niniejszej ocenianej koncepcji.
22. Realizacja konkretnych projektów będzie oceniana i ewentualnie opiniowana na poziomie EIA w procesie konsultacji międzynarodowych, zgodnie z właściwymi

postanowieniami ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko i dyrektywą Parlamentu Europejskiego nr 2001/42/WE, w sprawie oceny oddziaływania planów i programów na środowisko i dyrektywą nr 2011/92/UE, o ocenie oddziaływania niektórych prywatnych i państwowych przedsięwzięć na środowisko.

23. Podmiot prezentujący koncepcję, na swoich stronach internetowych, opublikuje stanowisko dotyczące otrzymanych opinii i uwag i to zarówno do projektu koncepcji, jak i jej oceny.

Część B. Warunki stanowiska pod względem oddziaływania na parametry ochrony i integralność obszarów Natura 2000:

24. Każdy cel lub środek zaradczy zaproponowany w ASEK będzie realizowany z respektowaniem obszarów chronionych EVL i PO obszarów Natura 2000. W razie możliwości rozwiązań wariantowych zawsze preferować prowadzenie tras energetycznych poza obszarami Natura 2000. Projekt końcowy opracować w porozumieniu z właściwym organem ochrony przyrody i krajobrazu.
25. Cele a priorytety, przy których stwierdzono potencjalnie możliwe negatywne oddziaływanie (oznaczone ?), w kolejnym etapie realizacji muszą być przedłożone do stanowiska wg § 45i ust. 1 ustawy Dz.U. nr 114/1992, o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami.
26. w przypadku celów, które zakładają możliwość realizacji konkretnych przedsięwzięć dotyczących infrastruktury energetycznej, umieszczonych w strefie przygranicznej RCz, które aktualnie nie są znane pod względem ilości, lokalizacji oraz rozwiązania technicznego i nie było możliwości ich obiektywnej oceny na poziomie ASEK, konieczne jest przeniesienie obowiązku oceny oddziaływania wg § 45i ustawy Dz.U. nr 114/1992, o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami (proces SEA w ramach wojewódzkich dokumentów strategicznych w sferze energetyki, zasad obowiązujących w województwach oraz pozostałej dokumentacji planowania przestrzennego, oceny projektu na poziomie EIA itp.), kiedy będą do dyspozycji szczegółowe dane kiedy cele te będą mogły być szczegółowo ujęte w bardziej konkretnych rozwiązaniach terytorialnych, włącznie z ewentualną oceną transgraniczną, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.
27. Priorytety i cele, które implikują budowę nowej infrastruktury energetycznej jak sieci elektryczne, ropociągi, ciepłociągi, zbiorniki gazu lub nowe źródła energetyczne, rozbudowa odnawialnych źródeł energii (patrz punkty PIII.1., PIII.2., PIII.4. PIII.5., PIII.6., PIII.7., PIII.8., PV.6., A2., A3., Ab.1, Ab.6., Ac.1., Ad.2., Ae.1., Af.1., Af.2, Ah. 1., Ai.1., Ai.4., Ai.5., Ak.1., Ak.2., Ak.4., Bl., B6., B9., Ba.2., Bc.1., D.6., D.8.), na następnych etapach przygotowania projektowego należy rozwiązać tak, aby były umieszczone poza obszarami Natura 2000. Jeżeli konflikt z obszarem Natura 2000 nie będzie można całkowicie wyeliminować, należy zaproponować takie rozwiązanie techniczne, które będzie miało jak najmniejszy wpływ na przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000. Równocześnie muszą być zastosowane środki, które zminimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia.
28. W przypadku wykorzystania energii zakumulowanej w zbiornikach elektrowni szczytowo pompowych, zalecamy jej wykorzystywanie w formie przebudowy istniejących elektrowni przepływowych, wszędzie tam gdzie jest to technicznie możliwe. Pod względem ewent. realizacji w nowych lokalizacjach, koniecznym warunkiem zlokalizowanie ich poza obszarami Natura 2000.
29. W ramach wypełniania celów w ramach wykorzystania odnawialnych źródeł energii (patrz punkty PI.3., EI.5., Ab.1.) należy zorganizować procesy organizacyjne i

legislacyjne, eliminujące przyspieszony rozwój odnawialnych źródeł energii, który na skutek swojego oddziaływania (pośredniego), może negatywnie wpływać na obszary Natura 2000 i ich przedmiot ochrony. W tym kontekście, rozbudowa uprawy biomasy, z ostrożności, powinna być rozwijana, ze względu na długoterminowy trend poszerzania upraw i wzrost udziału roślin obcych, z których liczne mają charakter inwazyjny. Pod względem rozwoju odnawialnych źródeł energii należy uwzględnić również wymogi bezpieczeństwa żywnościowego, z respektowaniem warunków klimatycznych i geograficznych RCz.

30. Priorytety i cele, które implikują budowę nowej infrastruktury drogowej jak np. drogi szybkiego ruchu, rozwój transportu wodnego (patrz punkty Eb.3., Eb.4., Ec.1., Ec.3., Ed.2.), na następnych fazach przygotowania projektowego należy rozwiązywać tak, aby znajdowały się poza obszarami Natura 2000. Jeżeli konflikt z obszarem Natura 2000 nie będzie można całkowicie wyeliminować, należy zaproponować takie rozwiązanie techniczne, które będzie miało jak najmniejszy wpływ na przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000. Równocześnie muszą być zastosowane środki, które zminimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia.

Ministerstwo Środowiska zwraca uwagę na obowiązek organu zatwierdzającego, dotyczący postępowania zgodnie z § 10g ust. 4 i ust. 5 ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko.

Ministerstwo Środowiska zakłada, że organa zarządzające wprowadzaną koncepcją, przy każdym wprowadzanym środku ochronnym zapewnią jak najobszerniejsze informowanie mediów i społeczeństwa.

Ponadto Ministerstwo Środowiska zwraca uwagę podmiotowi składającemu wniosek na obowiązek zapewnienia monitorowania i analizy oddziaływania zatwierdzonej koncepcji na środowisko i zdrowie publiczne oraz pozostałe obowiązki wynikające z § 10h ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko.

**Inż. Jaroslava HONOVA /-/
Dyrektor Wydziału Oceny Oddziaływania na
Środowisko i Prewencji Zintegrowanej
(*odcisk pieczęci z godłem nr 11*)**

*Uwzględnienie warunków do stanowiska
Ministerstwa Środowiska
zgodnie z ustawą Dz.U. nr 100/2001 w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz
zmiany niektórych ustaw związanych (ustawa o ocenie oddziaływania na środowisko), z
późniejszymi zmianami
dotyczących projektu koncepcji
„Aktualizacja krajowej koncepcji energetycznej Republiki Czeskiej”*

Część A. Warunki stanowiska pod względem oddziaływania na środowisko i zdrowie publiczne:

1. Zapewnić powiązanie dokumentów strategicznych ASEK z pozostałym dokumentami strategicznymi i polityką rządu RCz oraz wojewódzkimi koncepcjami energetycznymi i koncepcjami wojewódzkimi zmniejszania emisji i poprawy jakości atmosfery.

Ad. 1) Powiązanie ASEK z pozostałymi dokumentami strategicznymi polityką rządu RCz jest zapewniona na podstawie warunków wyjściowych zadeklarowanych we wstępie do materiału i wynika z narzędzi do realizacji celów ASEK. Zgodność z wojewódzkimi koncepcjami energetycznymi i koncepcjami wojewódzkimi jest zapewniona na podstawie noweli ustawy Dz.U. nr 406/2000 o gospodarowaniu energią , § 3,4 oraz stosownego rozporządzenia rządu.

2. Przy wyborze projektu do realizacji koncepcji, uwzględnić problematykę ochrony środowiska, zmiany klimatu i zdrowia publicznego, w formie wprowadzenia kryteriów środowiskowych wg rozdz. 11, do ogólnego systemu oceny i wyboru projektu. Zapewnić w ramach oceny projektu, odpowiednie zabezpieczenie personalne i możliwości w sferze ochrony środowiska.

Ad. 2) Konkretne projekty do realizacji celów koncepcji, które nie uwzględnia ASEK, na etapie przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oddziaływania na środowisko (SEA, ewentualnie EIA) z uwzględnieniem problematyki ochrony środowiska, zmiany klimatu i ochrony zdrowia publicznego.

3. Nawiązujące strategie, projekty i zamierzenia przystosować do oceny oddziaływania na środowisko (SEA, EIA), jeżeli stanowi tak ustawa o ocenie oddziaływania na środowisko. W przypadku nawiązujących rozwiązań wariantowych nowych budowli energetycznych, wybrać wersje z minimalnym oddziaływaniem na środowisko i zdrowie publiczne.

Ad. 3) Konkretne ewentualnie możliwe, strategie nawiązujące do realizacji celów koncepcji, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich tworzenia, jeśli tak stanowi ustawa, będą podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem problematyki ochrony środowiska. Przy uwzględnianiu wszystkich ważnych czynników tworzenia wersji nawiązującej strategii (techniczne, socjalno-ekonomiczne i inne), będzie kładziony nacisk na minimalny wpływ na środowisko i ochronę zdrowia publicznego.

4. W ramach przygotowania projektowego budowli, nawiązujących do ASEK oraz koncepcje z nią związane oraz przy budowie i eksploatacji źródeł energetycznych i innej

infrastruktury, konieczne jest respektowanie obszarów podlegających szczególnej ochronie oraz obszarów występowania gatunków chronionych włącznie z ich miejscami żerowania oraz korytarzy migracji, ważne centra biodywersyfikacji, miejsca z udziałem biotopów przyrodniczych i występowaniem gatunków podlegających szczególnej ochronie i gatunków zagrożonych oraz zminimalizowanie ingerencji w krajobraz. Jeżeli oddziaływania tego nie można całkowicie wyeliminować, należy wybrać wariant, którego oddziaływanie jest najmniejsze.

Ad. 4) Konkretnie projekty przygotowania budowy do realizacji celów koncepcji, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich tworzenia będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z respektowaniem obszarów podlegających szczególnej ochronie oraz obszarów występowania gatunków chronionych, włącznie z ich miejscami żerowania i korytarzami migracji, ważnych centrów biodywersyfikacji, miejsc z udziałem biotopów przyrodniczych oraz występowania gatunków podlegających szczególnej ochronie i gatunków zagrożonych z respektowaniem ingerencji w krajobraz.

5. Realizować projekty z uwzględnieniem możliwego oddziaływania na zmniejszenie ilości stanowisk przyrodniczych, wpływu na dywersyfikację i różnorodność ekosystemów, na zwiększenie rozczłonkowania krajobrazu oraz na efekt tworzenia barier, nie tylko przez obiekty o charakterze liniowym.

Ad. 5) Konkretnie projekty przygotowania budowy do realizacji celów koncepcji, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem możliwego wpływu na ubytek stanowisk przyrodniczych, wpływu na dywersyfikację biologiczną i różnorodność ekosystemów, rozczłonkowania krajobrazu i efektu tworzenia barier, nie tylko przez obiekty o charakterze liniowym.

6. Przy rozbudowie i modernizacji sieci energetycznych należy zminimalizować oddziaływanie na środowisko, poprzez wybór odpowiedniej trasy i konkretnego rozwiązania technicznego. Szczególną uwagę należy zwrócić na obszary podlegające szczególnej ochronie, biotopy przyrodnicze oraz biotopy ważnych gatunków, elementy systemu stabilności ekologicznej, ważne elementy krajobrazowe, oraz rejony gniazdowania ptaków wodnych, ptaków drapieżnych, przejścia przez ciek wodne i kompleksy leśne.

Ad. 6) Konkretnie projekty przygotowania budowy do realizacji celów koncepcji, dotyczące rozbudowy i modernizacji sieci, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem możliwego wpływu na obszary podlegające szczególnej ochronie, biotopy przyrodnicze oraz biotopy ważnych gatunków, elementy systemu stabilności ekologicznej, ważne elementy krajobrazowe, oraz rejony gniazdowania ptaków wodnych, ptaków drapieżnych, przejścia przez ciek wodne i kompleksy leśne.

7. Przy planowaniu inwestycji obejmujących budowę źródeł energetycznych i infrastruktury towarzyszącej, należy preferować rozwiązania minimalizujące zajmowanie gruntów oraz tworzyć warunki do oszczędnego gospodarowania surowcami, włącznie z recyklingiem i powtórным wykorzystaniem .

Ad. 7) Konkretny projekty przygotowania budowy do realizacji celów koncepcji, dotyczące budowy źródeł i infrastruktury towarzyszącej, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem możliwego wpływu na zminimalizowanie zajmowanych gruntów oraz tworzenie warunków do oszczędnego gospodarowania surowcami, włącznie z recyklingiem i powtórny ich wykorzystaniem .

8. W kolejnych krokach ewentualnego stosowania ASEK w rozwiązywaniu obiektów wodnych, włącznie z lokalizacją i remontem elektrowni wodnych, konsekwentnie przestrzegać zachowanie możliwości migracji zwierząt wodnych ze zminimalizowaniem ingerencji w koryta cieków wodnych. Ewentualny projekt końcowy obiektu wodnego, konsultować z właściwym organem ochrony przyrody i krajobrazu.

Ad. 8) Konkretny projekty przygotowania budowy do realizacji celów koncepcji, dotyczące budowy obiektów wodnych, włącznie z lokalizacją i remontami elektrowni wodnych, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem możliwego wpływu na zachowanie możliwości migracji zwierząt wodnych ze zminimalizowaniem ingerencji w koryta cieków wodnych. Ewentualny projekt końcowy obiektu wodnego będzie konsultowany z właściwym organem ochrony przyrody i krajobrazu.

9. W kolejnych krokach ewentualnego stosowania ASEK, w zakresie komunikacji lotniczej (patrz punkt Ed.2), prowadzić korytarze startu, przelotu i lądowania, poza znanymi korytarzami przelotu ptaków i równocześnie uwzględnić ich miejsca gniazdowania i żerowania. Zapewnić ochronę akustyczną obiektów chronionych, przed oddziaływaniem hałasu związanego z ruchem lotniczym.

Ad. 9) Konkretny projekty przygotowania budowy do realizacji celów koncepcji, dotyczące realizacji transportu lotniczego, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem prowadzenia korytarzy startu, przelotu i lądowania, poza znanymi korytarzami przelotu ptaków i równoczesnym uwzględnieniem ich miejsca gniazdowania i żerowania oraz zapewnieniem ochrony akustycznej obszarów chronionych, przed oddziaływaniem hałasu związanego z ruchem lotniczym.

10. Wspieranie technologii innowacyjnych w sferze gospodarki odpadami, musi być ukierunkowane na te inwestycje, które oprócz limitów emisji i zachowania wszystkich parametrów określonych w przepisów, przestrzegają zasady hierarchii gospodarki odpadami.

Ad. 10) Konkretny projekty wykorzystania technologii innowacyjnych w sferze gospodarki odpadami, do realizacji celów koncepcji, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem tych inwestycji, które oprócz limitów emisji i zachowania wszystkich parametrów określonych w przepisów, przestrzegają zasady hierarchii gospodarki odpadami.

11. Przy wspieraniu napędów alternatywnych preferować paliwa o małej emisji związków węgla, które nie zwiększają emisji spalin oraz emisji gazów cieplarnianych. Wspierać strategię czystego transportu.

Ad. 11) Konkretnie projekty wykorzystania napędów alternatywnych, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem preferowania paliwa o małej emisji związków węgla, które nie zwiększają emisji spalin oraz emisji gazów cieplarnianych ze wspieranie strategii czystego transportu.

12. Wymagamy uzupełnienia ASEK o kolejne przewidywane scenariusze odpowiedniej kombinacji energetycznej źródeł odnawialnych oraz źródeł produkcji energii elektrycznej, na podstawie których sformułowano scenariusz optymalny oraz w efekcie przedstawienie wersji wprowadzonej do ASEK.

Ad. 12) W ramach przygotowania dokumentu, w celu określenia przyszłego rozwoju branży energetycznej w RCz, na podstawie modelu bilansowego, zbadano spektrum możliwych scenariuszy alternatywnych. Bazowały ona na zamianie parametrów wejściowych (nie aksjomatycznie) modelu bilansowego, wynikających z hierarchizacji strategicznych priorytetów: bezpieczeństwo – utrzymanie – konkurencyjność. Wynikiem jest ustalenie ram, które określają możliwy do przyjęcia kierunek rozwoju pierwotnych źródeł energii oraz produkcji energii elektrycznej w RCz. Określenie ram rozwoju jest narzędziem do zakwalifikowania ewentualnych możliwych wariantów wyników modelu (tj. głównie struktury i wielkość pierwotnych źródeł energii (PEZ) i produkcji energii elektrycznej), zależnie od wcześniej określonej wartości parametrów wejściowych dla poszczególnych wersji. W celu sprecyzowania problematyki opracowano załącznik informacyjny do ASEK, z którego wynikają możliwe scenariusze z określeniem warunków i czynników ograniczających dla ewentualnej realizacji

13. Przeprowadzić następujące korekty zapisu w projektowanej części koncepcji:

a) Środek zapobiegawczy PII.8 jest nieprecyzyjnie sformułowany, nie jest określone czego dotyczy i jaka skuteczność ulegnie poprawie. Zakładamy, że chodzi o zwiększenie sprawności energetycznej ewent. zmniejszenie wymagań energetycznych produkcji przemysłowej. Zalecamy taką zmianę treści tego punktu, aby był on całkowicie jednoznaczny.

Ad. 13a) W tym przypadku nie jest jasne czego dotyczy uwaga. Przy danym środku zapobiegawczym w ogóle nie wymieniono słowa efektywność. W pozycji deklaruje „maksymalne wykorzystanie programów dotacji UE”, co naszym zdaniem jest sformułowaniem zrozumiałym, które nie wspomina o zwiększeniu efektywności. Oszczędności energii są terminem zrozumiałym i nie wynika z tego, dlaczego termin ten ma być zastąpiony sprawnością energetyczną lub obciążeniem energetycznym. Nie wiadomo, dlaczego sformułowanie uznano za wieloznaczne.

b) Cel główny A1: wymagamy zmiany sformułowania w następującym kierunku: Zapewnić dodatni bilans mocy, oparty na zdywersyfikowanych rodzajach paliwa i efektywnym wykorzystaniu krajowych źródeł surowców paliwowych.

Ad. 13b) W dokumencie ASEK zmieniono sformułowanie zgodnie z wymaganiem.

c) W przypadku środka Bf.3 ze sformułowania nie wynika sposób, w jaki zostanie osiągnięty deklarowany cel. Zalecamy precyzyjne określenie.

Ad. 13c) Użytkownik zespołu z gazem ziemnym jest podmiotem uregulowanym w ustawie. Oznacza to, że deklarowany cel zostanie osiągnięty poprzez stosowanie prawa, które określa Ustawa Energetyczna. Chodzi głównie o umocowanie prawne Urzędu Regulacji Energetyki. Narzędzia do wprowadzania SEK są ujęte w rozdz. V, podpunkt 6.2. Narzędzia w zakresie wykonywania administracji państwa, stwierdzono „ Zapewnić działanie regulacji branży energetycznej tak, aby były wypełniane cele Krajowej koncepcji energetycznej i Polityki surowcowej”. Powyższe kwestie są w gestii Urzędu Regulacji Energetyki. Tzn. sformułowanie nie podaje sposobu osiągnięcia deklarowanego celu, jest on podany we wskazanej części tekstu, co jest zgodne z ideą tak sformułowanego dokumentu i jest zgodne z procedurą wszystkich pozostałych narzędzi.

14. W razie eksploatacji ciepłowni węglowych i jednostek skojarzonych oraz w przypadku budowy nowych elektrowni węglowych, należy preferować nowoczesne technologie z wysoką sprawnością energetyczną spalania węgla, z zastrzeżeniem, że ASEK respektuje istniejące obszary wydobywcze.

Ad. 14) Konkretnie projekty eksploatacji ciepłowni węglowych i jednostek skojarzonych oraz ewent. budowy nowych elektrowni węglowych, których nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem preferowania nowoczesnych technologii z wysoką sprawnością energetyczną spalania węgla. Respektowanie istniejących obszarów wydobywczych jest ujęte we właściwej ustawie.

15. Ewentualną budowę nowych elektrowni szczytowo-pompowych, obiektów farm fotowoltaicznych (oprócz instalacji umieszczonych na dachach i nieużytkach, małych elektrowni wodnych lub turbin wiatrowych oraz infrastruktury towarzyszącej, umieszczać poza obszarami podlegającymi szczególnej ochronie oraz innych terenach o dużym znaczeniu ekologicznym.

Ad. 15) Konkretnie projekty budowy nowych elektrowni szczytowo pompowych, obiektów farm fotowoltaicznych, małych elektrowni wodnych lub turbin wiatrowych oraz infrastruktury towarzyszącej, których nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem obszarów podlegających szczególnej ochronie oraz innych terenów o dużym znaczeniu ekologicznym.

16. Wykorzystanie energetyczne biomasy ukierunkować na wykorzystanie jej w lokalnych zmodernizowanych kotłowniach, w pobliżu jej powstawania.

Ad. 16) Konkretnie projekty modernizacji kotłowni na poziomie lokalnym, których nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi

oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) z uwzględnieniem wykorzystania biomasy w pobliżu miejsca jej powstania.

17. Wymagamy bardziej kompleksowego i bardziej precyzyjnego stosowania dyrektyw UE i RCz dotyczące zmiany klimatu, przyjęte w ramach pakietu klimatyczno-energetycznego. Scenariusze muszą być oceniane pod względem ich wpływu na wypełnianie celów do roku 2020, ewentualnie celów perspektywicznych na lata 2030, 2040 i 2050. Równocześnie muszą być również limitowane przez spełnienie zobowiązań RCz w dziedzinie ochrony atmosfery i uzyskania właściwej sprawności energetycznej.

Ad. 17) Przy ustalaniu scenariusza ASEK, między innymi wykorzystano dane pochodzące z materiałów Ministerstwa Środowiska w ramach opracowania analizy wpływu projektu ram klimatyczno-energetycznych na lata 2020-2030 w RCz. ASEK w maksymalnym możliwym stopniu eliminuje negatywne oddziaływanie na zmiany klimatu, w ramach pakietu klimatyczno-energetycznego. Jako zbiorczy materiał koncepcyjny ASEK wykorzystano materiał dotyczący perspektyw rozwoju energetyki RCz i w odpowiedni sposób odzwierciedla zobowiązania UE i RCz w tej dziedzinie.

18. ASEK jedynie pobieżnie zajmuje się problematyką emisji gazów cieplarnianych i nie dokonuje oceny poszczególnych wersji. Wymagamy dalszego opracowania i zakwalifikowania oceny wersji pod względem emisji gazów cieplarnianych.

Ad. 18) Problematyka emisji gazów cieplarnianych jest implicytnie ujęta w ramach ograniczających scenariusze ASEK.

19. W ASEK brak nawiązania do aktualizacji Polityki Surowcowej i uwzględnienia jej w ASEK oraz kompleksowym planie rozwoju energetyki jądrowej w RCz, który powinien być jednym z punktów wyjścia do ASEK. Z tego powodu zalecamy, aby w ASEK zostały ujęte dane wyjściowe z powyższych materiałów.

Ad. 19) ASEK odzwierciedla wejścia i podstawowe dane przygotowanej aktualizacji Polityki Surowcowej. W kontekście ASEK jest również przygotowywany kompleksowy materiał dotyczący rozwoju energetyki jądrowej w RCz, który będzie przedłożony rządowi, zgodnie z postanowieniem rządu Republiki Czeskiej nr 243 z dnia 9 kwietnia 2014.

20. Nawiązujące projekty rozwiązywać zgodnie z Koncepcją gospodarowania odpadami radioaktywnymi i wypalonym paliwem oraz Planem gospodarowania odpadami RCz.

Ad. 20) Nawiązujące projekty, które nie uwzględnia ASEK, na etapie ich przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewent. EIA) zgodnie z Koncepcją gospodarowania odpadami radioaktywnymi i wypalonym paliwem jądrowym oraz Planem gospodarki odpadami RCz.

21. W regularnych okresach dokonywać oceny aplikacji ASEK (włącznie z oddziaływaniem na środowisko) z publikowaniem raportu zbiorczego. W przypadku stwierdzenia znaczącego negatywnego oddziaływania ASEK na środowisko, prowadzić bieżącą kontrolę niniejszej ocenianej koncepcji.

Ad. 21) Realizacja celów ASEK będzie oceniana co najmniej w okresach pięcioletnich, zgodnie z ustawą Dz.U. nr 406/2000 w sprawie gospodarki energetycznej, i w razie konieczności będzie odpowiednio aktualizowana.

22. Realizacja konkretnych projektów będzie oceniana i ewentualnie opiniowana na poziomie EIA w procesie konsultacji międzynarodowych, zgodnie z właściwymi postanowieniami ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko i dyrektywą Parlamentu Europejskiego nr 2001/42/WE, w sprawie oceny oddziaływania planów i programów na środowisko i dyrektywą nr 2011/92/UE, o ocenie oddziaływania niektórych prywatnych i państwowych przedsięwzięć na środowisko.

Ad. 23) Projekty nawiązujące, których ASK nie podejmuje, na etapie przygotowania będą zawsze podlegać procesowi oceny oddziaływania na środowisko (SEA, ewentualnie EIA)

23. Podmiot prezentujący koncepcję, na swoich stronach internetowych, opublikuje stanowisko dotyczące otrzymanych opinii i uwag i to zarówno do projektu koncepcji, jak i jej oceny.

Ad. 23) MPO jako podmiot przedstawiający koncepcję, na swoich stronach internetowych opublikuje stanowisko dotyczące otrzymanych opinii i uwag, i to zarówno do projektu koncepcji, jak i jej oceny.

Część B. Warunki stanowiska pod względem oddziaływania na parametry ochrony i integralność obszarów Natura 2000:

24. Każdy cel lub środek zaradczy zaproponowany w ASEK będzie realizowany z respektowaniem obszarów chronionych EVL i PO obszarów Natura 2000. W razie możliwości rozwiązań wariantowych zawsze preferować prowadzenie tras energetycznych poza obszarami Natura 2000. Projekt końcowy opracować w porozumieniu z właściwym organem ochrony przyrody i krajobrazu.

25. Cele a priorytety, przy których stwierdzono potencjalnie możliwe negatywne oddziaływanie (oznaczone ?), w kolejnym etapie realizacji muszą być przedłożone do stanowiska wg § 45i ust. 1 ustawy Dz.U. nr 114/1992, o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami.

26. w przypadku celów, które zakładają możliwość realizacji konkretnych przedsięwzięć dotyczących infrastruktury energetycznej, umieszczonych w strefie przygranicznej RCz, które aktualnie nie są znane pod względem ilości, lokalizacji oraz rozwiązania technicznego i nie było możliwości ich obiektywnej oceny na poziomie ASEK, konieczne jest przeniesienie obowiązku oceny oddziaływania wg § 45i ustawy Dz.U. nr 114/1992, o ochronie przyrody i krajobrazu, z późniejszymi zmianami (proces SEA w ramach wojewódzkich dokumentów strategicznych w sferze energetyki, zasad obowiązujących w województwach oraz pozostałej dokumentacji planowania przestrzennego, oceny projektu na poziomie EIA itp.), kiedy będą do dyspozycji szczegółowe dane kiedy cele te będą mogły być szczegółowo ujęte w bardziej konkretnych rozwiązaniach terytorialnych, włącznie z ewentualną oceną transgraniczną, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

27. Priorytety i cele, które implikują budowę nowej infrastruktury energetycznej jak sieci elektryczne, ropociągi, ciepłociągi, zbiorniki gazu lub nowe źródła energetyczne, rozbudowa odnawialnych źródeł energii (patrz punkty PIII.1., PIII.2., PIII.4. PIII.5., PIII.6., PIII.7., PIII.8., PV.6., A2., A3., Ab.1, Ab.6., Ac.1., Ad.2., Ae.1., Af.1., Af.2, Ah. 1., Ai.1., Ai.4., Ai.5., Ak.1., Ak.2., Ak.4., Bl., B6., B9., Ba.2., Bc.1., D.6., D.8.), na następnych etapach przygotowania projektowego należy rozwiązać tak, aby były umieszczone poza obszarami Natura 2000. Jeżeli konflikt z obszarem Natura 2000 nie będzie można całkowicie wyeliminować, należy zaproponować takie rozwiązanie techniczne, które będzie miało jak najmniejszy wpływ na przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000. Równocześnie muszą być zastosowane środki, które zminimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia.

28. W przypadku wykorzystania energii zakumulowanej w zbiornikach elektrowni szczytowo pompowych, zalecamy jej wykorzystywanie w formie przebudowy istniejących elektrowni przepływowych, wszędzie tam gdzie jest to technicznie możliwe. Pod względem ewent. realizacji w nowych lokalizacjach, koniecznym warunkiem zlokalizowanie ich poza obszarami Natura 2000.

29. W ramach wypełniania celów w ramach wykorzystania odnawialnych źródeł energii (patrz punkty PI.3., EI.5., Ab.1.) należy zorganizować procesy organizacyjne i legislacyjne, eliminujące przyspieszony rozwój odnawialnych źródeł energii, który na skutek swojego oddziaływania (pośredniego), może negatywnie wpływać na obszary Natura 2000 i ich przedmiot ochrony. W tym kontekście, rozbudowa uprawy biomasy, z ostrożności, powinna być rozwijana, ze względu na długoterminowy trend poszerzania upraw i wzrost udziału roślin obcych, z których liczne mają charakter inwazyjny. Pod względem rozwoju odnawialnych źródeł energii należy uwzględnić również wymogi bezpieczeństwa żywnościowego, z respektowaniem warunków klimatycznych i geograficznych RCz.

30. Priorytety i cele, które implikują budowę nowej infrastruktury drogowej jak np. drogi szybkiego ruchu, rozwój transportu wodnego (patrz punkty Eb.3., Eb.4., Ec.1., Ec.3., Ed.2.), na następnych fazach przygotowania projektowego należy rozwiązywać tak, aby znajdowały

się po za obszarami Natura 2000. Jeżeli konflikt z obszarem Natura 2000 nie będzie można całkowicie wyeliminować, należy zaproponować takie rozwiązanie techniczne, które będzie miało jak najmniejszy wpływ na przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000. Równocześnie muszą być zastosowane środki, które zminimalizują ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia.

Ad. Część B,24-30) Wszystkie cele i środki zaradcze zaproponowane w ASEK będą realizowane z respektowaniem ochrony obszarów EVL i PO obszaru Natura 2000, zgodnie z warunkami stanowiska część B) z uwzględnieniem oddziaływania na przedmiot ochrony oraz integralności obszarów Natura 2000. Projekty nawiązujące, których ASEK nie uwzględnia, na etapie przygotowania będą zawsze podlegać własnemu procesowi oceny SEA/EIA.

